

ІННОВАЦІЙНІ СТАРТАПИ ЯК МЕТОД МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Головною метою для економіки України, є забезпечення сталого економічного розвитку, підтримка виходу традиційного бізнесу на міжнародний ринок, та розвиток інноваційних стартапів. Національне бізнес-середовище потребує втручання влади та більшої підтримки підприємництва та малого бізнесу.

Стартапом вважається проект, який швидко розвивається у певній галузі економіки. Успішний запуск такого проекту забезпечує соціальний ефект, що проявляється через створення нових робочих місць та гідну оплату праці персоналу. Інноваційний стартап – це метод інвестицій з високими ризиками втрати коштів та з високими майбутніми прибутками.

Термін «стартап» вперше зустрічається у 1976 році в міжнародному виданні «Forbes» у такому значенні: «не популярний бізнес – інвестиції в стартапи (тобто з англ. «запуск») в електронній області обробки даних» (англ. «The ... unfashionable business of investing in startups in the electronic data processing field») [1].

Класичне формулювання цього терміну запропонував американський інноватор Стів Бланк: «Стартап – це тимчасова структура, яка займається пошуком відновлювальної, прибуткової і масштабованої бізнес-моделі. Стартап – інноваційне підприємство на певній стадії його життєвого циклу від створення підприємства до початку операційної діяльності і отримання першого прибутку [2, с.112]

Визначемо характерні риси стартапу:

- тимчасове існування: через декілька років успішний стартап перевтілюється на повноцінну компанію, продається, стане підрозділом іншої компанії;
- орієнтація на розробку інноваційного продукту;
- високий потенціал розвитку, здатність до масштабного ведення бізнесу;
- невизначеність існування та нестійкий стан на ринку [3, с.124].

Важливою рисою стартапів є також високий інтелектуальний потенціал команди засновників. Життя стартапу починається з формування, розробки та розвитку ідеї інноваційних продуктів (частіше в галузі інформаційних чи нових технологій).

Основним ресурсом для розвитку ідей є інтелектуальний ресурс, тому на перших етапах існування стартапи швидко зростають при обмежених фінансових інвестиціях та матеріальних ресурсах. Потреба у інвестиціях виникає пізніше, на етапі реалізації ідеї у вигляді інноваційного продукту, тоді починається активний пошук інвесторів. Разом з цим, існує поняття перенасичення стартапу фінансовими інвестиціями на початковому етапі, коли стартап починає функціонувати менш потужно, команда розпилює свій потенціал та кошти.

Елементами успішного стартапу є ідея, команда інноваторів, ресурси та маркетингові інновації. Ідея може бути унікальна, скопійована чи модернізована. Ідея завжди спрямована на реалізацію продукту, який задовольняє потреби споживачів. Саме від ідеї залежить життєздатність стартапу. Стартап – це команда, в обов'язки якої входить генерація ідей, їх реалізація, розробка стратегії розвитку стартапу, планування, управління, забезпечення ресурсам. Елементом стартапу є своєчасне залучення ресурсів. Але надмірно залучені кошти можуть бути проблемою на початку розробки ідеї. Це спричиняє втрату мотивації, проблеми в команді та нестачу коштів наприкінці для ефективного маркетингу. Стартап також є маркетингом інновацій, який розглядають як концепцію ринкової діяльності підприємства, філософію бізнесу та інше [3, с.124].

Стартапи мають певні спільні риси з підприємствами малого бізнесу: вони створюються підприємцями-початківцями і невеликі за розміром, мають нестабільне

положення на ринку, знаходяться під високим впливом ризику, потребують інвестицій. Порівняльний аналіз підприємства малого бізнесу та стартапів наведено в таблиці 1.

Всесвітньо відомими і комерційно успішними стартапами є: Apple, Wikipedia, MySpace, Digg, Facebook, YouTube, ВКонтакте, Google, Twitter, Amazon [4;5].

Найбільш затребовані венчурними інвесторами напрями бізнесу у світі: медицина і здоров'я, програмне забезпечення, інтернет-сервіси, мобільні пристрої, електронна комерція, аудіотехніка, дизайн, соціальні медіа, подорожі, ігри [5, с. 327].

В Україні також швидко розвивається венчурна індустрія, найбільш відомі українські бізнес-інкубатори: Growthup, Wannabiz, Фонд Vostok Ventures, Happy Farm, iHub, Eastlabs [5, с. 328]. Слід зазначити, що багато українських стартапів залучають кошти від іноземних інвесторів.

На українському ринку існує багато бар'єрів, які перешкоджають успішному функціонуванню стартапів і традиційного бізнесу. Податкова система, недосконале законодавство стримують розвиток проєктів. До сприятливих умов бізнес-середовища в Україні, можна віднести невисоку конкуренцію в різних сферах діяльності, доступність в порівнянні з іноземними країнами. Розвиток інноваційних стартапів і традиційного бізнесу в Україні стимулює НТП, новітні світові досягнення.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз підприємства малого бізнесу та стартапів

Критерій порівняння	Підприємство малого бізнесу	Стартап
Юридична реєстрація	Обов'язкова	Не обов'язкова
Масштаб	Зростання підприємства обмежено розміром ринку і здатністю бізнес-моделі швидко масштабуватися	Стартап потенційно показує кількаразове зростання в капіталізації, швидко масштабується на ринках
Інновації	Інновації в проєкті не обов'язкові, часто використовуються сторонні інноваційні продукти	Основою бізнесу є інновації
Джерела фінансування	Для відкриття підприємства достатньо особистих заощаджень, коштів інвесторів, банківських кредитів	Стартапи чекають інвестицій, які перетворюють проєкт в прибутковий бізнес
Прибуток	Підприємство орієнтоване на збільшення прибутковості, бажано відразу ж	Пріоритетна мета – створити конкурентоспроможний продукт, що забезпечує надзвичайно високий прибуток компанії
Ризик	Визначено термін окупності інвестицій, управління ризиками	Високий рівень інвестиційного ризику, умови інвестування невизначені
Управління	Системне	Відсутність системності
Темп зростання	Помірний	Швидкий
Адаптивність	Статичність	Мобільність

Таким чином, інноваційні стартапи виступають сучасною і перспективною формою ведення бізнесу в Україні. Для розвитку інвестиційного середовища у вигляді стартапів в Україні, необхідно наступне, а саме: створення середовища для інноваційної та традиційної підприємницької діяльності; державна підтримка стартап-проєктів; впровадження інновацій в усіх їх формах; отримання вигоди від росту онлайн-ринків.

Список використаних джерел:

1. What we may still learn from Silicon Valley. URL: <http://www.startup-book.com/2016/05/22/when-was-the-word-start-up-first-used> (дата звернення: 22.10.2020).
2. Бланк С. Четыре шага к озарению: Стратегии создания успешных стартапов. М.: Альпина Паблицер, 2014. – 600 с.

3. Хромова Д. Д., Антоненко К. В. Сучасні тенденції розвитку стартапів на світовій арені. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Випуск 19. Частина 3. С. 123-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevscg_2018_19%283%29__28 (дата звернення: 22.10.2020).

4. Моїсєєнко Т.Є., Черненко Н.О., Корогодова О.О. Інноваційне оновлення економіки України за допомогою стартапів в умовах розвитку індустрії 4.0. Економіка та управління національним господарством. 2020. Випуск 42. С. 97-103. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/42_2020_ukr/18.pdf (дата звернення: 22.10.2020).

5. Попко О.В. Інноваційні стартапи та їх відмінність від класичного бізнесу. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія: Економіка. 2014. Випуск 1 (65). С. 325 -330. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnuvgr_ekon_2014_1_38 (дата звернення: 22.10.2020).

6. Зайцева О.І., Вольвач І.Ю., Бетіна В.О. Стартапи як адаптивна модель інноваційно-креативного підприємництва на українському ринку. Вісник ХНТУ. 2020. №1 (72). Ч.2. С. 38-45. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/327130477.pdf> (дата звернення: 22.10.2020).

МОРОЗ С.О.,

студентка 2 курсу

спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

Маріупольський державний університет

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРАЇН У СВІТОВИХ ДЕТЕРМІНАНТАХ РОЗВИТКУ

Движучим чинником досягнення прогресивних змін і становлення відповідного рівня розвитку продуктивних сил суспільства є активна і цілеспрямована інвестиційно-інноваційна діяльність. Наслідки проведення досліджень українських і зарубіжних учених свідчать про те, що економічне оновлення і зростання зумовлюються насамперед розміром і структурою інвестицій, їх цілеспрямованістю, якістю і швидкістю здійснення. Результативність інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств залежить не лише від рівня розвиненості економічної системи, а передусім від вибору пріоритетів цієї діяльності, які відповідають обґрунтованим критеріям оцінки соціально-економічних досягнень.

Наприклад, в Україні дотепер не створено якісної системи підтримки інвестиційної діяльності підприємств. Це стало однією з причин спаду інвестиційної активності в країні. Ключовим напрямом на шляху прискорення темпів економічного зростання є активізація інноваційно-інвестиційних процесів.

Питання інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств досліджували вітчизняні науковці, такі як В.П. Олександрова, Ю.М. Бажал, Ю.М. Вербицька, І.В. Дем'яненко та ін.

Інвестиційно-інноваційна діяльність містить одночасно компоненти кількісних параметрів економічного зростання, уособлених у русі капіталу в системі суспільного розширеного відтворення і визначається як діяльність, пов'язана з вкладанням матеріальних і нематеріальних цінностей у науково-технічний розвиток, інноваційні проекти, модернізацію виробництва підприємств різних з метою отримання економічного і неекономічного ефекту.

У загальному вигляді за рівнем значущості для підприємства інновації поділяють на п'ять груп:

- нове науково-технічне відкриття;
- новий спосіб виробництва;
- принципово нова техніка, технологія, матеріали, енергоносії;